

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT **asupra proiectului de lege pentru modificarea** **Legii nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice** **(nr.326 din 27.09.2023)** **Lectura a II**

Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru lectura a doua proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice și informează despre următoarele:

Reiterăm, că proiectul de lege este propus în scopul facilitării procesului de delimitare a proprietății publice și include un șir de modificări la Legea nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice.

Pentru lectura a doua Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege în contextul amendamentelor înaintate de dl Alexandr TRUBCA și dna Larisa VOLOH, deputați în Parlament, obiecțiilor expuse în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și ale principiilor de tehnică legislativă.

Rezultatul examinării obiecțiilor este reflectat în tabela de sinteză, parte integră a prezentului raport. Proiectul de lege redactat în corespundere cu propunerile acceptate de Comisie este prezentat în anexă la Raport.

În contextul celor relatate, Comisia economie, buget și finanțe cu vot majoritar propune adoptarea proiectului de lege nr.326 din 27.09.2023 în lectura a doua.

Radu MARIAN
Președintele Comisiei

L E G E

pentru modificarea Legii nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice

Art. I. – Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 142–148, art. 279), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 7, cuvântul „integral” se substituie cu cuvântul „majoritar”.

2. La articolul 9 alineatul (2), litera d) va avea următorul cuprins:

„d) parcurile naționale, rezervațiile naturale și monumentele naturii, rezervațiile istorico-culturale, parcurile memoriale, monumentele arheologice și arhitecturale etc., cu excepția terenurilor și a construcțiilor părți componente ale monumentelor arheologice, delimitate drept proprietate a unităților administrativ-teritoriale în baza prevederilor prezentei legi, care, la data coordonării materialelor de delimitare, nu se aflau în gestiunea nemijlocită a unei persoane juridice de drept public, terenurile destinate ocrotirii naturii, inclusiv ariile naturale protejate de stat, terenurile de valoare istorico-culturală și terenurile destinate activității recreative, în conformitate cu Legea nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat;”.

3. La articolul 10 alineatul (2) litera b), cuvântul „integral” se substituie cu cuvântul „majoritar”.

4. La articolul 11 alineatul (2), litera g) se completează cu textul „, , terenurile și construcțiile părți componente ale monumentelor arheologice, care, la data coordonării materialelor de delimitare, nu se aflau în gestiunea nemijlocită a unei persoane juridice de drept public”.

5. Legea se completează cu articolul 14¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 14¹.** Competențele organului abilitat cu funcții de elaborare a politicii de stat în domeniul cadastrului

și organizării teritoriului

Organul abilitat cu funcții de elaborare a politicii de stat în domeniul cadastrului și organizării teritoriului:

- a) elaborează și promovează politica statului în domeniul delimitării bunurilor imobile proprietate publică;
- b) elaborează și înaintează Guvernului spre aprobare proiecte de acte normative, documente de politici și reglementările aferente punerii în aplicare a prezentei legi.”

6. Articolul 15 va avea următorul cuprins:

„Articolul 15. Competențele organului abilitat cu funcții de implementare a politicii de stat în domeniul delimitării bunurilor imobile proprietate publică

Organul abilitat cu funcții de implementare a politicii de stat în domeniul delimitării bunurilor imobile proprietate publică:

- a) asigură implementarea politicii statului în domeniul delimitării bunurilor imobile proprietate publică;
- b) asigură implementarea Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile proprietate publică;
- c) coordonează procesul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică și asigură realizarea lui;
- d) asigură, prin intermediul întreprinderilor de stat și al celor private care dispun de ingineri cadastrali certificați, executarea lucrărilor de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale, în baza Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile, aprobat de Guvern;
- e) elaborează și înaintează Guvernului spre aprobare proiecte de acte normative privind listele de bunuri imobile proprietate publică a statului, delimitate în funcție de apartenență și pe domenii ca rezultat al delimitării acestora în conformitate cu prezenta lege.”

7. La articolul 20:

alineatul (2):

la litera b), cuvintele „schemele de amplasare” se substituie cu cuvintele „planurile geometrice”;

la litera c), cuvintele „schemelor de amplasare” se substituie cu cuvintele „planurilor geometrice”;

articolul se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) În cazul terenurilor și construcțiilor părți componente ale monumentelor arheologice de importanță națională, delimitate drept proprietate a unităților administrativ-teritoriale în baza prevederilor prezentei legi, autoritățile publice asigură, la cererea organului central de specialitate în domeniul patrimoniului, transmiterea acestora din proprietatea unităților administrativ-teritoriale în proprietatea statului dacă, în baza unui studiu pluridisciplinar al specialiștilor în domeniul patrimoniului arheologic, se demonstrează că aceste terenuri/construcții au o valoare națională din punct de vedere istoric, urbanistic, estetic, etnografic sau antropologic.”

8. Articolul 21:

în cuprinsul articolului, cuvintele „organul abilitat cu funcții de promovare și implementare a politicii de stat în domeniul relațiilor funciare și organizării teritoriului”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „organul abilitat cu funcții de implementare a politicii de stat în domeniul delimitării bunurilor imobile”;

la alineatul (2), litera b) se completează cu următorul enunț: „Modul de funcționare a comisiei de lucru privind delimitarea terenurilor proprietate publică se stabilește de Guvern;”

alineatul (9¹) va avea următorul cuprins:

„(9¹) Pentru următoarele terenuri neînregistrate în registrul bunurilor imobile sau înregistrate în alte temeuri decât cele prevăzute la art. 28 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, documentația cadastrală în vederea înregistrării primare se întocmește prin executarea lucrării cadastrale la nivel de teren, în modul stabilit de autoritatea administrativă centrală în domeniul cadastrului și organizării teritoriului:

a) terenurile atribuite în proprietate cetățenilor pentru construcția caselor de locuit, a anexelor gospodărești și pentru grădini în conformitate cu art. 11 din Codul funciar nr. 828/1991 și cu art. 82 din Codul funciar al R.S.S.Moldova, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 514/1991;

b) terenurile cooperativelor de construcție a garajelor și ale loturilor pomicole;

c) terenurile aferente clădirilor și altor construcții, transmise în contul cotelor-părți valorice din patrimoniul fostelor întreprinderi agricole;

d) terenurile drumurilor tehnologice care servesc activităților agricole, proiectate, dar netranspuse în natură;

e) terenurile înregistrate în registrul bunurilor imobile pe cote-părți (proprietate privată și proprietate publică);

f) terenurile aferente blocurilor locative, caselor de locuit individuale și garajelor individuale (cu excepția terenurilor pe care sunt amplasate astfel de bunuri proprietate a statului);

g) terenurile fânețelor și pășunilor (cu excepția terenurilor fondului apelor și ale fondului forestier)."

articolul se completează cu alineatele (9²) și (9³) cu următorul cuprins:

„(9²) Drept temei pentru înregistrarea în registrul bunurilor imobile a terenurilor indicate la alin. (9¹) servește decizia consiliului local.

(9³) În cazul în care terenurile menționate la alin. (9¹) se mărginesc cu terenuri proprietate publică a statului neînregistrate în registrul bunurilor imobile, reprezentanții unității administrativ-teritoriale și reprezentanții statului care administrează terenul proprietate a statului stabilesc hotarele acestor terenuri. Hotarele se stabilesc la cererea și din contul unității administrativ-teritoriale, iar rezultatele se stipulează în actul de stabilire a hotarelor, parte componentă a documentației cadastrale.”

9. Articolul 22 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Dreptul de proprietate al statului sau al unităților administrativ-teritoriale asupra terenului care a fost supus anterior procesului de delimitare în conformitate cu prevederile Legii nr. 91/2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor și în privința căruia a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren de folosință/gestiune economică, precum și domeniul acestuia se înregistrează în registrul bunurilor imobile la cererea autorităților/entităților în a căror administrare, gestiune sau folosință se află terenul respectiv, în temeiul hotărârii de Guvern/deciziei autorității deliberative a administrației publice locale/hotărârii Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, prin care au fost aprobate listele de bunuri imobile proprietate publică.”

Art. II. – Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ЗАКОН

о внесении изменений в Закон о разграничении публичной собственности № 29/2018

Ст. I. – В Закон о разграничении публичной собственности № 29/2018 (Официальный монитор Республики Молдова, 2018 г., № 142–148, ст. 279), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. В статье 7 слова «с полностью публичным капиталом,» заменить словами «с преимущественно государственным капиталом,».

2. Пункт d) части (2) статьи 9 изложить в следующей редакции:

«d) национальные парки, заповедники и памятники природы, историко-культурные заповедники, мемориальные парки, археологические и архитектурные памятники и т. д, за исключением земель и строений, являющихся составными частями археологических памятников, разграниченных как собственность административно-территориальных единиц в соответствии с положениями настоящего закона, которые на момент согласования материалов по разграничению не находились в непосредственном управлении юридического лица публичного права, земли природоохранного назначения, в том числе природные территории, охраняемые государством, земли, имеющие историко-культурную ценность, и земли рекреационного назначения, в соответствии с Законом о фонде природных территорий, охраняемых государством № 1538/1998;».

3. В пункте b) части (2) статьи 10 слова «с полностью государственным капиталом,» заменить словами «с преимущественно государственным капиталом,».

4. Пункт g) части (2) статьи 11 дополнить словами «, земли и строения, являющиеся составными частями археологических памятников, которые на момент согласования материалов по разграничению не находились в непосредственном управлении юридического лица публичного права;».

5. Дополнить закон статьей 14¹ следующего содержания:

«Статья 14¹. Полномочия органа, выполняющего функции по разработке государственной политики в области кадастра и организации территории

Орган, выполняющий функции по разработке государственной политики в области кадастра и организации территории:

- а) разрабатывает и продвигает политику государства в области разграничения объектов недвижимого имущества публичной собственности;
- б) разрабатывает и представляет Правительству для утверждения проекты нормативных актов, программные документы и положения, относящиеся к введению в действие настоящего закона.».

6. Статью 15 изложить в следующей редакции:

«Статья 15. Полномочия органа, выполняющего функции по реализации государственной политики в области разграничения объектов недвижимого имущества публичной собственности

Орган, выполняющий функции по реализации государственной политики в области разграничения объектов недвижимого имущества публичной собственности:

- а) обеспечивает реализацию политики государства в области разграничения объектов недвижимого имущества публичной собственности;
- б) обеспечивает реализацию Государственной программы по разграничению объектов недвижимого имущества публичной собственности;
- в) координирует процесс разграничения объектов недвижимого имущества публичной собственности и обеспечивает его реализацию;
- г) обеспечивает посредством государственных и частных предприятий, располагающих сертифицированными кадастровыми инженерами, выполнение работ по разграничению объектов недвижимого имущества публичной собственности государства и административно-территориальных единиц, согласно утвержденной Правительством Государственной программе по разграничению недвижимого имущества;
- е) разрабатывает и представляет Правительству для утверждения проекты нормативных актов о списках объектов недвижимого имущества публичной собственности государства, разграниченных по принадлежности и по сферам в результате их разграничения в соответствии с настоящим законом.».

7. В статье 20:

в части (2):

в пункте б) слова «схем размещения» заменить словами «геометрических планов»;

в пункте с) слова «схем его размещения» заменить словами «геометрических планов»;

дополнить статью частью (4¹) следующего содержания:

«(4¹) В отношении земель и строений, являющихся составными частями археологических памятников национального значения, разграниченных на основании положений настоящего закона как собственность административно-территориальных единиц, органы публичной власти должны обеспечить по ходатайству центрального отраслевого органа в области управления собственностью передачу их из собственности административно-территориальных единиц в собственность государства, если на основании многопрофильного исследования специалистов в области археологического наследия будет доказано, что эти земли/строения имеют национальную ценность с исторической, урбанистической, эстетической, этнографической или антропологической точки зрения.».

8. В статье 21:

в тексте статьи слова «орган, выполняющий функции продвижения и внедрения государственной политики в области земельных отношений и организации территории,» заменить словами «орган, выполняющий функции реализации государственной политики в области разграничения объектов недвижимого имущества,» в соответствующем падеже;

пункт б) части (2) дополнить следующим предложением: «Порядок функционирования рабочей комиссии по разграничению земель, находящихся в публичной собственности, определяется Правительством;»;

часть (9¹) изложить в следующей редакции:

«(9¹) Для следующих земель, не зарегистрированных в реестре недвижимого имущества или зарегистрированных по основаниям, отличным от предусмотренных статьей 28 Закона о кадастре недвижимого имущества № 1543/1998, кадастровая документация для первичной регистрации

составляется путем проведения кадастровых работ на местности в порядке, установленном центральным административным органом в области кадастра и землеустройства:

а) земли, предоставленные в собственность гражданам для строительства жилых домов, для хозяйственных построек и для огородов в соответствии с со стать 11 Земельного кодекса № 828/1991 и статьей 82 Земельного кодекса Молдавской ССР в редакции Закона № 514/1991;

б) земли гаражно-строительных кооперативов и под садоводческие участки;

с) земельные участки, прилегающие к зданиям и другим строениям, переданные в счет стоимостных долей бывших сельскохозяйственных предприятий;

д) земли технологических дорог, служащих для сельскохозяйственной деятельности, спроектированные, но не проложенные на местности;

е) земли, зарегистрированные в реестре недвижимого имущества по долям (частная собственность и публичная собственность);

ф) земельные участки, относящиеся к многоквартирным жилым домам, индивидуальным жилым домам и индивидуальным гаражам (кроме земельных участков, на которых расположена такая недвижимость, являющаяся собственностью государства);

г) земельные участки лугов и пастбищ (кроме земельных участков водного и лесного фонда).»;

дополнить статью частями (9²) и (9³) следующего содержания:

«(9²) Основанием для регистрации в реестре недвижимого имущества земель, указанных в части (9¹), служит решение местного совета.

(9³) Если земли, указанные в части (9¹), граничат с не зарегистрированными в реестре недвижимого имущества землями публичной собственности государства, представители административно-территориальной единицы и представители государства, управляющие землями публичной собственности государства, устанавливают границы этих земель. Границы устанавливаются по ходатайству и за счет административно-территориальной единицы, а результаты фиксируются в акте об установлении границ, который является частью кадастровой документации.».

9. Статью 22 дополнить частью (2¹) следующего содержания:

«(2¹) Право собственности государства или административно-территориальных единиц на земли, которые ранее являлись предметом процесса разграничения в соответствии с положениями Закона о землях, находящихся в

публичной собственности, и их разграничении № 91/2007, и в отношении которых был выдан акт, удостоверяющий право пользования/хозяйственного ведения обладателей земель и сферу земель, регистрируется в реестре недвижимого имущества по ходатайству органов/субъектов, в управлении, хозяйственном ведении или пользовании которых находятся данные земли, на основании постановления Правительства/решения правомочного органа местного публичного управления/постановления Народного Собрания автономно-территориального образования Гагаузия об утверждении списков недвижимого имущества публичной собственности.».

Ст. II. – Правительству в трехмесячный срок со дня вступления в силу настоящего закона привести свои нормативные акты в соответствии с ним.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА

SINTEZA

rezultatelor examinării amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.29/1018 privind delimitarea proprietății publice nr.326 din 27.09.2023)

	<i>Prevederile proiectului de lege</i>	<i>Conținutul amendamentului, obiecției sau propunerii</i>	<i>Rezultatele examinării de către autor și Comisia economie, buget și finanțe</i>
1	2	3	
	<p>Art. I. – Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 142-148, art. 279), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>5. Articolul 21:</p> <p>1) la alineatul (2) litera b), alineatul (3) literele a) și b), cuvintele „organul abilitat cu funcții de promovare și implementare a politicii de stat în domeniul relațiilor funciare și organizării teritoriului”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „organul abilitat cu funcții de implementare a politicii de stat în domeniul delimitării bunurilor imobile”;</p> <p>2) alineatul 9¹ va avea următorul cuprins: „(9¹) Pentru următoarele terenuri, neînregistrate în registrul bunurilor imobile sau înregistrate în alte temeuri decât cele rezultate din art. 28 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, documentația cadastrală în vederea înregistrării primare se întocmește prin executarea lucrării cadastrale la nivel de teren, în modul stabilit de organul central de specialitate în domeniul cadastrului și organizării teritoriului:</p> <p>a) terenurile loturilor de pe lângă casă și grădini (atribuite în temeiul art. 11 din Codul funciar și art. 82 (în redacția Legii nr. 514/1991 cu privire la modificarea articolului 82 din Codul funciar al R.S.S.Moldova));</p>	<p><u>Larisa VOLOH, deputat în Parlament</u></p> <p>Art. I. punctul 5, din proiectul de lege, privind modificarea articolului 21 alineatul (9¹) din Legea nr. 29/2018, se modifica după cum urmează: la subpunctul 1) sintagma „organul central de specialitate” se substituie cu sintagma „autoritatea administrate centrala”; subpunctul 2) se completează cu literele f) și g) cu urmatorul cuprins: „f) terenurile aferente blocurilor locative, caselor de locuit individuate și garajelor individuate (cu excepția terenurilor pe care sint amplasate astfel de bunuri proprietate a statului);”; „g) terenurile fanefelor și pașunilor (cu excepția terenurilor fondului apelor și fondului forestier).</p> <p>Nota de argumentare :</p> <p>Potrivit prevederilor proiectului de lege, în vederea înregistrării primare, prin metoda simplificata, a terenurilor indicate la Art. I pct.5, subpct.2), documentația cadastrală se întocmește prin executarea lucrărilor cadastrale la nivel de teren, în modul stabilit de <i>organul central de specialitate</i> în domeniul cadastrului și organizării teritoriului. În acest context, subînțelegem ca sub incidența sintagmei „organul central de specialitate în domeniul cadastrului și organizării teritoriului” se regăsește Agenția Relații Funciare și Cadastru.</p> <p>Conform art. 9 alin. (1) din Legea nr. 89/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, <i>organele centrale de specialitate</i> care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniile de activitate încredințate <i>sunt ministerele</i>, or Agenda Relații Funciare Cadastru este autoritatea administrate centrală din subordinea Guvernului (conform art. 17 din legea citată, a se vedea și HG nr.</p>	Se acceptă

<p>b) terenurile cooperativelor de garaje și loturilor pomicole;</p> <p>c) terenurile aferente clădirilor și altor construcții, transmise în contul cotelor-părți valorice din patrimoniul fostelor întreprinderi agricole;</p> <p>d) terenurile drumurilor tehnologice care servesc activităților agricole, proiectate, dar netranspuse în natură;</p> <p>e) terenurile înregistrate în registrul bunurilor imobile în cote-părți (proprietate privată și proprietate publică);”;</p>	<p>383/2010 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și functionarea ARFC, structurii și efectivului limita ale aparatului central al acesteia). Referitor la completarea proiectului cu terenurile indicate, aceste terenuri, conform cadastrului funciar au fost și sunt în proprietatea UAT și, în acest sens, exceda necesitatea de a fi identificate și, respectiv, coordonata apartenența cu APC.</p> <p>Astfel, propunerile vin în continuarea celor enumerate în proiectul de lege, care în final urmează să asigure APL cu posibilitatea întocmirii pentru aceste categorii de terenuri proprietate publică a UAT, a documentației cadastrale în vederea înregistrării primare, prin metoda simplificată.</p> <p>Această completare va asigura diminuarea costurilor și timpului necesar pentru întocmirea documentației cadastrale și înregistrarea terenurilor menționate în registrul bunurilor imobile.</p>	
<p>Art. I. – Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 142-148, art. 279), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 9 alineatul (2), litera d) va avea următorul cuprins:</p> <p>„d) parcurile naționale, rezervațiile naturale și monumentele naturii, rezervațiile istorico-culturale, parcurile memoriale, monumentele arheologice și arhitecturale etc., cu excepția terenurilor, parte componentă a monumentelor arheologice, delimitate drept proprietate a unităților administrativ-teritoriale în baza prevederilor prezentei legi, care la data coordonării materialelor de delimitare, nu se aflau în gestiunea sau posesiunea și folosința nemijlocită a unei persoane juridice de drept public, terenurile destinate ocrotirii naturii, inclusiv ariile naturale protejate de stat, terenurile de valoare istorico-culturală și terenurile destinate activității recreative, care sunt de interes public național în conformitate cu Legea</p>	<p>Alexandr TRUBCA, deputat în Parlament</p> <p>Art. I se completează cu pct. 1 cu următorul conținut „1. La art. 7. și la art. 10, alin. (2), lit. b), cuvântul „integral” se substituie cu cuvântul „majoritar”.</p> <p><i>Nota de argumentare:</i> La momentul aprobării legii 29/2018 s-a strecurat o eroare în ceea ce privește delimitarea terenurilor proprietate publică. Astfel, în procesul delimitării proprietății asupra terenurilor proprietate publică există ca statul să piardă dreptul de proprietate asupra terenurilor aflate în gestiune întreprinderilor cu capital majoritar, însă nu integral de stat. Printre întreprinderile de acest gen se regăsesc întreprinderi strategice precum SA Franzeluța, SA Metalferos, SA Tracom, precum și toate Societățile pe Acțiuni de administrare a Drumurilor (SA Drumuri Orhei, SA Drumuri Criuleni, etc.). Amendamentul în cauză vine să soluționeze această eroare și stabilește ca în urma procesului de delimitare, terenurile care în momentul delimitării se află în gestiunea întreprinderilor cu capital majoritar de stat să rămână în proprietatea statului.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 1 din Legea nr. 29/2018, delimitarea proprietății publice stabilește că delimitarea reprezintă determinarea bunurilor imobile proprietate publică după apartenență (stat/UAT) și pe domenii.</p> <p>Conform art. 7 proprietatea statului sînt bunurile imobile a societăților comerciale cu capital integral de stat.</p> <p>Totodată, conform art. 8 Proprietatea unităților administrativ-teritoriale se constituie din totalitatea bunurilor imobile proprietate publică, cu excepția celor înstrăinate și a celor stabilite la art. 7</p> <p>Astfel, în cazul în care societățile comerciale proprietatea statului nu sînt cu capital integral de stat, bunurile imobile a acestora urmează a fi delimitate ca proprietatea UAT.</p> <p>În acest sens, întru excluderea lacunei legislative, se propune</p>

<p>nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat;”.</p>		<p>substituirea cuvântului „integral” cu cuvântul „majoritar”.</p> <p>Totodată, conform art. 39 alin. (4) Legii nr. 1134/97 privind societățile pe acțiuni ”Obiectele proprietății publice ce nu sînt supuse privatizării, pot fi transmise societății în calitate de aport la capitalul social numai cu drept de folosință”.</p>
<p>Art. 1. – Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 142-148, art. 279), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>2. La articolul 9 alineatul (2), litera d) va avea următorul cuprins:</p> <p>„d) parcurile naționale, rezervațiile naturale și monumentele naturii, rezervațiile istorico-culturale, parcurile memoriale, monumentele arheologice și arhitecturale etc., cu excepția terenurilor, parte componentă a monumentelor arheologice, delimitate drept proprietate a unităților administrativ-teritoriale în baza prevederilor prezentei legi, care la data coordonării materialelor de delimitare, nu se aflau în gestiunea sau posesiunea și folosința nemijlocită a unei persoane juridice de drept public, terenurile destinate ocrotirii naturii, inclusiv ariile naturale protejate de stat, terenurile de valoare istorico-culturală și terenurile destinate activității recreative, care sunt de interes public național în conformitate cu Legea nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat;”.</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>Art. 1, modificarea Legii privind delimitarea proprietatii publice nr. 29/2018.</p> <p>1. Art. 9 alin. (2) lit. d):</p> <p>a) cu referire la textul „cu exceptia <i>terenurilor</i>, parte componente a monumentelor arheologice”, la art. 20 alin. (4¹) din proiect se utilizeaza textul „in cazul <i>terenurilor si constructiilor</i>, parfi componente ale monumentelor arheologice”. Pentru precizia normei,</p> <p>b) in partea ce tine de exceptarea de la domeniul public al statului a „terenurilor, parte componenta a monumentelor arheologice, delimitate drept proprietate a unitatilor administrativ-teritoriale in baza prevederilor prezentei legi”, urmeaza a se indica prevederile din lege la care se face referinta. In context, in corespundere cu art. 11 alin. (2) lit. g) din Lege, de domeniul public al unitatilor administrativ-teritoriale de nivelul intai tin monumentele de for public cu statut local de protectie si terenurile aferente acestora.</p> <p>Respectiv, nu exista o prevedere care ar atribui terenurile, parte componenta a monumentelor arheologice, la categoria de bunuri ale domeniului public al unitatii administrativ-teritoriale. Aceeasi obiectie se refera si la art. 20 alin. (4¹);</p> <p>c) cat priveste termenul „gestiunea sau posesiunea si folosinta”, relevam ca potrivit notiunii cuprinse la art. 2 din Lege, notiunea „gestiunea bunurilor” semnifica totalitatea atributiilor exercitate de o entitate privind <i>posesiunea si folosinfa</i> bunurilor reflectate in</p>	<p>Se acceptă. S-a redactat art. 9 alin. (2) lit. d).</p> <p>Se acceptă. S-a completat art. 11 lit. g) cu cuvintele „, <i>terenuri și construcții părți componente a monumentelor arheologice, care la data coordonării materialelor de delimitare, nu se aflau în gestiunea sau posesiunea și folosința nemijlocită a unei persoane juridice de drept public.</i>”</p> <p>Se acceptă</p>

		contabilitatea acesteia”. De aceea, avand in vedere, ca „posesiunea” si „folosinta” se includ in continutul termenului „gestiune”, cuvintele „sau posesiunea si folosinta” sugeram a fi excluse., sugeram corelarea ambelor articole;	
	<p>3. Articolul 15 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 15. Competențele organului abilitat cu funcții de implementare a politicii de stat în domeniu delimitării bunurilor imobile proprietate publică.</p> <p>Organul abilitat cu funcții de implementare a politicii de stat în domeniul delimitării bunurilor imobile proprietate publică:</p> <p>a) asigură implementarea politicii statului în domeniul delimitării bunurilor imobile proprietate publică;</p> <p>b) asigură implementarea Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile proprietate publică;</p> <p>c) coordonează și asigură realizarea procesului de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică;</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>Art. 15 lit. c), pentru un spor de precizie normativa, dupa cuvantul „publica” se vor introduce cuvintele „a statului”.</p>	Organul abilitat cu funcții de implementare a politicii de stat în domeniul delimitării bunurilor imobile proprietate publică, coordonează și asigură realizarea procesului de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică atât a statului, cât și a unităților administrativ-teritoriale.
	<p>Articolul 21:</p> <p>3) la alineatul (2) litera b), alineatul (3) literele a) și b), cuvintele „organul abilitat cu funcții de promovare și implementare a politicii de stat în domeniul relațiilor funciare și organizării teritoriului”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „organul abilitat cu funcții de implementare a politicii de stat în domeniul delimitării bunurilor imobile”;</p>	<p><u>Alexandr TRUBCA, deputat în Parlament</u></p> <p>La art. 21,alin. (2), lit. b) la final se completează cu următorul enunț. „Modul de funcționare al comisiei de lucru privind delimitarea terenurilor proprietate publică se stabilește de Guvern”.</p> <p><u>Nota de argumentare:</u></p> <p>A doua modificare propusă, prevede obligativitatea elaborării unui regulament în baza căruia urmează să activeze comisia de lucru privind delimitarea proprietății publice. La moment o astfel de obligativitate nu există la nivel legislativ, ceea ce împiedică elaborarea cadrului normativ secundar. Totodată, neceistatea reglementării activității comisiei în cauză este necesară pentru asigurarea transparenței și eliminării barierelor birocratice în procesul de lucru.</p>	Se acceptă

<p>3. Articolul 21:</p> <p>4) la alineatul (2) litera b), alineatul (3) literele a) și b), cuvintele „organul abilitat cu funcții de promovare și implementare a politicii de stat în domeniul relațiilor funciare și organizării teritoriului”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „organul abilitat cu funcții de implementare a politicii de stat în domeniul delimitării bunurilor imobile”;</p> <p>5) alineatul 9¹ va avea următorul cuprins: „(9¹) Pentru următoarele terenuri, neînregistrate în registrul bunurilor imobile sau înregistrate în alte temeuri decât cele rezultate din art. 28 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, documentația cadastrală în vederea înregistrării primare se întocmește prin executarea lucrării cadastrale la nivel de teren, în modul stabilit de organul central de specialitate în domeniul cadastrului și organizării teritoriului:</p> <p>a) terenurile loturilor de pe lângă casă și grădini (atribuite în temeiul art. 11 din Codul funciar și art. 82 (în redacția Legii nr. 514/1991 cu privire la modificarea articolului 82 din Codul funciar al R.S.S. Moldova));</p> <p>b) terenurile cooperativelor de garaje și loturilor pomicole;</p> <p>c) terenurile aferente clădirilor și altor construcții, transmise în contul cotelor-părți valorice din patrimoniul fostelor întreprinderi agricole;</p> <p>d) terenurile drumurilor tehnologice care servesc activităților agricole, proiectate, dar netranspuse în natură;</p> <p>e) terenurile înregistrate în registrul bunurilor imobile în cote-părți (proprietate privată și proprietate publică);”;</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>Art. 21:</p> <p>pentru spor de precizie normativă propunem ca în dispoziția alin. (9¹) cuvintele <i>”Pentru următoarele terenuri”</i> să se substituie cu textul: <i>„Terenurile enumerate la lit. a)- e) din prezentul alineat,;</i></p> <p>- lit. a), ținând cont de normele cuprinse la articolele 11 și 82 din Codul funciar nr. 828/1991, precum și întru respectarea normelor de tehnică legislativă, propunem expunerea lit. a) în următoarea redacție: <i>”a) terenurile atribuite în proprietate cetafenilor pentru construcția caselor de locuit, anexelor gospodărești și grădini, în conformitate cu art. 11 din Codul funciar și art. 82 în redacția Legii nr. 514/1991 cu privire la modificarea articolului 82 din Codul Funciar al R.S.S. Moldova”;</i></p> <p>- lit. b), pentru a fi în acord cu terminologia utilizată în art. 87 alin. (7) din Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu, precum și cu Statutul-model al cooperative! de construcție a garajelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 365/1998, textul <i>„cooperativelor de garaje”</i> urmează a fi substituit cu textul <i>„cooperativelor de construcție a garajelor.”</i>;</p> <p>- lit. e), cu referire la textul <i>„terenurile înregistrate.....in cote-parți.”</i>, relevăm, ca art. 40 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, folosește textul <i>„înregistrarea dreptului de proprietate comună pe cote-părți.”</i>, pentru care motiv urmează a se utiliza în proiect termenii consacrați juridic.</p>	<p>Următoarele terenuri se referă la terenurile enumerate la literele a) – e)</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>lit. e) specifică situația când terenul este înregistrat pe cote-părți (proprietate privată și proprietate publică). Domeniul se referă doar la proprietatea publică.</p>
---	--	---

<p>se completează cu alineatul (9²) cu următorul cuprins: „(9²) Pentru terenurile indicate la alineatul 9¹, temei pentru înregistrare în registrul bunurilor imobile servind decizia consiliului local.”;</p> <p>4) se completează cu alineatul (9³) cu următorul cuprins: „(9³) În cazul în care, terenurile menționate la alineatul 9¹ se mărginesc cu terenuri proprietate publică a statului, neînregistrate în registrul bunurilor imobile, reprezentanții unității administrativ-teritoriale și reprezentanții statului care administrează terenul proprietate a statului, stabilesc hotarele acestor terenuri. Rezultatele stabilirii hotarelor se stipulează în actul de stabilire a hotarelor, parte componentă a documentației cadastrale.”.</p>	<p>Totodata, in scop de precizie normativa, parantezele urmeaza a fi excluse, iar cuvintele incluse in paranteze urmeaza a fi substituite cu textul „<i>atat din domeniul public, cat si din domeniul private</i>”</p> <p>b) alin. (9²), pentru corectitudinea normei, cuvantul „<i>servind</i>” recomandam a fi substituit cu cuvantul „<i>constituie</i>.”</p> <p>c) alin. (9³), pentru precizia normei, textul „<i>administreaza terenul proprietate a statului</i>” recomandam a fi substituit cu textul „<i>gestioneaza terenul proprietate publica a statului</i>”. Cat priveste modalitatea de stabilire a hotarelor, in situatia in care terenurile mentionate la alin. (9¹) se marginesc cu terenurile proprietate publica a statului, norma stabileste doar faptul stabilirii hotarelor, dar nu contine careva prevederi referitoare la suportarea cheltuielilor necesare pentru stabilirea hotarelor, in sensul, cine va suporta cheltuielile si din contul cui vor fi acoperite cheltuielile respective. Sugeram revederea normei propuse in sensul excluderii neclaritatilor care pot aparea la aplicarea acesteia.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Numai dreptul de administrare permite stabilirea hotarelor și semnarea actului de stabilire. Se acceptă. S-a completat cu prevederi privind autoritatea care suportă cheltuieli.</p>
<p>Articolul 22 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins: „(2¹) Dreptul de proprietate al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și domeniul acestuia, asupra terenului care a fost supus anterior procesului de delimitare în conformitate cu prevederile Legii nr. 91/2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor și în privința cărora a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren de folosință/gestiune economică, se înregistrează în registrul bunurilor imobile la cererea autorităților/entităților în administrarea, gestiunea sau folosința cărora se află terenul respectiv, în temeiul hotărârii de Guvern/deciziei autorității deliberative a administrației publice</p>	<p><u>Directia generală juridică</u> Art. 22 alin. (2¹), cat priveste modalitatea de inregistrare a dreptului de proprietate al statului sau al unitatilor administrativ-teritoriale asupra terenurilor, care au fost supuse anterior procesului de delimitare in conformitate cu Legea nr. 91/2007 si in privinta carora a fost eliberat titlu de autentificare, menfionam, ca propunerea inaintata contine o dublare de reglementare a prevederilor art. 28 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998. Potrivit lit. f) al acestui alineat, inregistrarea dreptului asupra bunului imobil se face in temeiul <i>titlurilor de autentificare a drepturilor detindtorului de teren si alte acte (adeverinte) privind drepturile asupra bunului imobil, eliberate de autoritățile publice abilitate, in modul stabilit de legislatia in vigoare la data eliberarii lor.</i></p>	<p>După cum este indicat în nota informativă la proiect, pe parcursul anilor pentru unele bunuri imobile (calea ferată, drumurile auto, etc.) au fost executate lucrări de delimitare, întocmite titluri de autentificare și conform procedurilor stabilite de legislația anterioară, dreptul de proprietate asupra bunurilor menționate a fost înregistrat în temeiul legii, și înregistrat dreptul de folosință/gestiune economică în temeiul titlului.</p>

	<p>locale/hotărârii Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, prin care au fost aprobate listele de bunuri imobile proprietate publică;”.</p>	<p>În situația în care mai sunt terenuri, care nu au fost înregistrate în registrul bunurilor imobile, și în privința acestora au fost eliberate titluri de autentificare, acestea urmează a fi înregistrate în conformitate cu art. 28 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 1543/1998.</p>	<p>Întru evitarea conflictului de norme (art. 17 alin. 1 lit.(b) din Legea delimitării) se propun prevederile care descrie finalitatea acestor lucrări (înregistrarea în registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate).</p>
--	---	--	---

Radu MARIAN
Președintele Comisiei economie, buget și finanțe